

PÅ JÄRFÄLLABORNAS SIDA

MODERATERNAS, LIBERALERNAS OCH
KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG TILL
BUDGET FÖR 2024

Innehåll

Beslut som fattas genom Mål och budget	4
Resultatbudget kommunövergripande	7
Mål.....	8
Övergripande mål.....	8
Inriktningsmål.....	8
Kommunstyrelsen.....	9
Ett tryggare Järfälla	9
Ansvarsfull ekonomi	11
Kostnadseffektiv upphandling.....	12
En effektiv organisation med fokus på kvalitet.....	14
Stoppa slöseriet.....	14
Järfälla ska växa i en ansvarsfull takt.....	15
Arbete och företagande i Järfälla	17
Budget	19
Barn- och Ungdomsnämnden	21
Budget	23
Uppräkning av barn- och elevpeng	24
Gemensam nämnd för.....	26
familjerättsliga frågor	26
Kompetensnämnden	28
Budget	30
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	32
Budget	34
Miljö- och Bygglövsnämnden	36
Budget	37
Socialnämnden	39
Budget	41
Tekniska nämnden	43
Budget	45
Äldre- och Omsorgsnämnden.....	47
Budget	49
Bilagor.....	51
1. Revidering av Allmänna Lokala Ordningsföreskrifter för Järfälla kommun.....	51
2. Ägardirektiv för Järfällahus AB	52
3. Förändringar taxor Barn- och ungdomsnämnden.....	62

PÅ JÄRFÄLLABORNAS SIDA

MODERATERNAS, LIBERALERNAS OCH KRISTDEMOKRATERNAS FÖRSLAG TILL BUDGET FÖR 2024

Järfälla kommun står inför omfattande ekonomiska utmaningar, särskilt 2024 och 2025. Högre kostnader, fallande skattekraft och försämrad befolkningsutveckling har lett till att den kommunala välfärden står inför stora utmaningar, sannolikt de största vi har sett på mycket länge. Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna presenterar tillsammans en ansvarsfull budget med tydlig prioritering av kärnverksamheten för barn och äldre. Det är viktigare än på mycket länge att varje inbetald skattekrone används rätt och inte slösas med. Vår budget prioriterar att den kommunala välfärden ska säkras: vi satsar på skolan, vi stärker det förebyggande trygghetsarbetet och vi gör satsningar på att ge seniorer en meningsfull vardag.

Medan vänsterstyret inte agerar för att effektivisera den kommunala organisationen utan istället höjer skatten tar vi ett tydligt ansvar för järfällabornas skattepengar. Vår budget visar att med krisinsikt och nödvändiga prioriteringar så är det möjligt att säkerställa resurser till kärnverksamhet för barn och äldre utan att höja skatten.

Trots det rådande ekonomiska läget lyckas de flesta kommuner i landet hålla ihop budgeten utan att höja skatten. Därför föreslår vi en oförändrad skattesats. Skattebetalarna ska inte bestraffas för att politiker inte kan prioritera.

Järfälla är en plats för alla skeden i livet. Välfärden ska bygga på hög kvalitet och samhället ska finnas där som ett skyddsnät när det behövs. Inga barn ska lämna skolan utan fullgoda kunskaper och alla seniorer som är i behov av hemtjänst eller äldreboende ska snabbt kunna få det stöd och den service de behöver. Med en hög kvalitet och valfrihet inom våra förskolor och skolor bygger vi grunden för ett starkt och inkluderande Järfälla.

Beslut som fattas genom Mål och budget

Genom att fatta beslut om att anta Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till Mål och budget fattar kommunfullmäktige följande beslut:

- ❖ Kommunfullmäktige fastställer nämndernas och kommunstyrelsens kommunbidrag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer kommungemensamma inriktningar och uppdrag som riktas till nämnder.
- ❖ Kommunfullmäktige uppdrar åt nämnderna, bolagen och kommunstyrelsen att utifrån inriktningarna ta fram mål som bidrar till inriktningarnas andemening. Nämnd- respektive bolagsmålen ska redovisas i verksamhetsplanerna.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer Järfälla kommuns styrmodell reviderad 2023.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer resultatbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget och balansbudget 2024 med följande ändringar:
 - Ett generellt effektiviseringskrav om 16 % åläggs investering- och exploateringsbudget.
 - 50 mkr av investeringsbudgeten ska om disponeras för energieffektiviseringar i enlighet med uppdraget till Tekniska nämnden.
 - Planerade investeringar för nytt kommunhus avbryts i enlighet med uppdraget till Kommunstyrelsen.
- ❖ Kommunfullmäktige beslutar att ge nämnderna i uppdrag att prioritera bland investeringarna inom de budgetramar fullmäktige beslutar om.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen till 18,99.
- ❖ Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
- ❖ Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 800 miljoner kronor 2024.
- ❖ Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften fastställs till 0,37 % för Järfälla AB.

- ❖ Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften fastställs till 0,43 % för Järfälla Nya Badanläggning AB.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer Järfälla kommuns avkastningskrav 2024 för Järfällahus AB till att resultatet efter finansiella poster ska uppgå till minst 5 procent av omsättningen, exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster.

Priser och taxor

- ❖ Kommunfullmäktige fastställer priser för barn- och ungdomsnämndens pengstyrda verksamheter enligt kommunstyrelsen efter justeringar enligt Bilaga 3.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer att tillämpning av den gemensamma länsprislistan för de olika programmen i den gemensamma gymnasierregionen i Stockholms län fortsatt ska gälla under 2024.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom kompetensnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom kultur-, demokrati och fritidsnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer priser för socialnämndens pengstyrda verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom socialnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer priser för äldre- och omsorgsnämndens pengstyrda verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom äldre- och omsorgsnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige bemyndigar äldre- och omsorgsnämnden inför 2025 och framåt att vid behov justera avgifter avseende lunch, trygghetslarm, digital nattillsyn, korttidsboende/vistelse samt korttidstillsyn LSS i takt med pris och kostnadsförändringar.

- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar inom miljö- och bygglovsnämnden enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxa för tillsyn inom livsmedelslagstiftningen, ekologisk produktion och material i kontakt med livsmedel inom miljö- och bygglovsnämnden enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxa för trafikanordningsplaner, transportdispenser och dispens från lokala trafikföreskrifter inom tekniska nämnden enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxa för schakttillstånd inom tekniska nämnden enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxa för vissa upplåtelser av offentlig plats inom tekniska nämnden enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer taxa för undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt inom tekniska nämnden enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer reviderad VA-taxa enligt kommunstyrelsens förslag.
- ❖ Kommunfullmäktige fastställer reviderad avfallstaxa enligt kommunstyrelsens förslag.

Genom att fatta beslut om att anta Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag till Mål och budget fattar kommunstyrelsen följande beslut (under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan):

- ❖ Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektören att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
- ❖ Kommunstyrelsen bemyndigar kommundirektören att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 800 miljoner kronor 2024.
- ❖ Kommunstyrelsen fastslår kommungemensamt område för intern kontroll.
- ❖ Kommunstyrelsen fastställer personalomkostnadspålägget till oförändrat 39,3 %.
- ❖ Kommunstyrelsen fastställer internräntan för 2024 till 2,5 %, en höjning från 1,0 % 2023.

Resultatbudget kommunövergripande

Resultaträkning i mkr	2023	Vänsterstyret	M, L & KD
Kommunbidrag:			
Kommunstyrelsen	-329,1	-322,1	-260,5
Barn- och ungdomsnämnden	-1887,8	-1998,6	-2028,6
Kompetensnämnden	-492,1	-504,2	-484,3
Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden	-244,5	-262,7	-244,5
Socialnämnden	-376,8	-381,6	-384,3
Äldrenämnden	-1300,8	-1380,0	-1383,5
Familjerättsnämnden	-5,9	-5,9	-5,9
Tekniska nämnden	-278,8	-335,6	-338,9
Miljö- och bygglovsnämnden	-13,6	-13,3	-13,9
<i>Nämndernas övriga intäkter</i>	<i>2001,0</i>	<i>2001,0</i>	<i>2001,0</i>
<i>Nämndernas kostnader</i>	<i>-7136,9</i>	<i>-7205,1</i>	<i>-7145,5</i>
Summa nämnder	-4929,4	-5204,0	-5144,4
Verksamhetens nettokostnad	-4167,3	-5047,0	-4987,4
Skattesats	18,99	19,24	18,99
Verksamhetens resultat	961,6	557,1	558,0
Resultat, efter finansnetto inkl exploatering	961,6	333,6	334,5
Resultat exkl exploatering	6,7	0,1	1,0

Mål

Övergripande mål

Ansvarsfull ekonomi: Järfällabornas skattepengar ska förvaltas väl och med omtanke för skattebetalarna. Hela kommunens verksamhet ska präglas av ekonomisk medvetenhet och ansvarstagande. Därför ska Järfälla prioritera den kommunala kärnverksamheten.

Tryggare Järfälla: Ett tryggt Järfälla är ett attraktivt Järfälla. Alla människor ska kunna känna sig trygga när de rör sig i Järfälla, oavsett plats och tid på dygnet.

God välfärd: Kommunalt finansierade verksamheter ska bedrivas effektivt, med ständigt förbättrade resultat och hög brukarupplevd kvalitet avseende såväl verksamhetens innehåll som personalens bemötande. Järfällaborna ska få ut bästa möjliga välfärdstjänster för sina skattepengar.

Hållbar utveckling: Det sociala utanförskapet ska brytas. De som av olika anledningar har hamnat utanför ska alltid erbjudas en väg in/tillbaka. Genom miljö- och hållbarhetsarbete tar vi vara på värden som gör Järfälla attraktivt.

Inriktningsmål

- ❖ Järfälla ska vara en trygg och attraktiv kommun att leva, verka och vistas i
- ❖ Inga utsatta områden ska finnas i Järfälla 2032
- ❖ Järfälla ska ge alla barn och unga en bra start i livet genom goda uppväxtvillkor och utbildning som bildar fria individer redo för arbetsliv och högre studier
- ❖ Järfälla ska erbjuda en meningsfull fritid och ett aktivt liv
- ❖ Järfälla ska skapa förutsättningar för alla individers möjligheter till egen försörjning
- ❖ Järfälla ska vara en tillgänglig och seniorvänlig kommun som ger livskvalitet och gemenskap
- ❖ Järfälla kommun som arbetsgivare ska vara ett givet val för nya och befintliga medarbetare i kommunens verksamheter
- ❖ Järfälla ska främja ett starkt näringslivsklimat och vara en förebild när det kommer till service och bemötande gentemot företagare
- ❖ Järfälla ska ha en ekonomi i balans på kort och lång sikt
- ❖ Det ska inte förekomma fusk, slöseri eller oegentligheter i våra välfärdssystem
- ❖ Järfälla ska ha en nollvision mot diskriminering och utanförskap
- ❖ Järfälla ska präglas av grön tillväxt och hållbart samhällsbyggande
- ❖ Järfälla ska präglas av en hög miljömedvetenhet och god livsmiljö

Kommunstyrelsen

Ett tryggare Järfälla

Vi kommer aldrig att kompromissa med järfällabornas trygghet. Kriminalitet och skadegörelse får aldrig bli vardag. Järfälla ska vara en lugn och trygg kommun, där alla människor ska kunna känna sig trygga när de rör sig i kommunen oavsett plats och tid på dygnet. Trygghetsarbete är långsiktigt och med de stora utmaningar som både Järfälla och resten av Sverige står inför, ser vi att med den borgerliga regeringen så får Järfälla önskat och nödvändigt stöd från statligt håll, exempelvis när det kommer till nödvändig lagstiftning och repressiva åtgärder men också när det kommer till utökat uppdrag och mandat för ordningsvakter.

Under förra året fick Järfälla äntligen tillstånd för ordningsvakter i Viksjö centrum och på Söderhöjden. Det är positivt och något som vi har arbetat strategiskt och målmedvetet för under flera år. Samtidigt ser vi att mobila ordningsvakter inte tillräckligt möter de problem vi ser idag. Behovet av stationära patrullerande ordningsvakter i Viksjö centrum och på Söderhöjden är stort. Därför satsar vi särskilt på att förstärka ordningsvakternas närvaro på dessa platser. Vi ser också ett behov av ordningsvakter på fler platser i kommunen. Därför vill vi att Järfälla kommun ansöker om tillstånd för ordningsvakter i kommunens alla centrum och på alla handelsplatser. Vi vill även att Järfälla kommun söker tillstånd för kameraövervakning vid alla återvinningsstationer och på andra platser i kommunen där behov finns.

Under förra mandatperioden antog kommunen ett kommunövergripande 77-punktsprogram för ökad trygghet och det trygghetsskapande arbetet behöver fortsätta. Förra mandatperiodens åtgärder ledde till resultat, exempelvis kunde Jakobsbergs centrum under 2023 bli av med klassificeringen Öppen drogscen. Vi fortsätter att satsa på såväl förstärkning av ordningsvakter och trygghetskameror som preventiva åtgärder och förebyggande arbete, bland annat genom samverkan mellan familj, skola och socialtjänst.

Kommuner har idag ett lagstadgat ansvar att arbeta brottsförebyggande och det är viktigt att detta arbetet sker systematiskt och evidensbaserat. Det finns mycket som talar för att de som utvecklar goda värderingar och en stark moral i barndomen också har en större

motståndskraft mot kriminalitet. Det finns därför goda skäl för aktörer som arbetar brottsförebyggande att arbeta nära dem som har störst påverkan på barn, exempelvis familjer och skola. Därför satsar vi särskilt på att kommunen ska arbeta uppsökande och riktat mot familjer som befinner sig i utanförskap eller riskerar att hamna i utanförskap.

En annan del av trygghetsarbetet är att ingen människa ska behöva utsättas för kränkande behandling. Vi har fått oroande rapporter om att antisemitism förekommer i kommunala verksamheter och därför ser vi det som angeläget att omgående genomföra en kartläggning om, var och hur antisemitism förekommer så vi kan kraftfullt kan motverka och motarbeta detta.

Uppdrag

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ansöka om LOV 3 för ordningsvakter i kommunens samtliga centrum och på alla handelsplatser.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att söka tillstånd för kameraövervakning i anslutning till samtliga återvinningsstationer i kommunen.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att söka tillstånd för kameraövervakning på samtliga platser i kommunen där behov bedöms finnas.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med berörda förvaltningar revidera 77-punktsprogrammet för ökad trygghet.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en kartläggning av förekomsten av antisemitism i kommunens verksamheter.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Järfälla kommun i enlighet med Bilaga 1
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag öka närvaron av stationära ordningsvakter som patrullerar i Viksjö centrum respektive på Söderhöjden.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att upprätta ett program för att motverka välfärdsbrott i offentligt finansierade verksamheter. Syftet är att säkerställa att skattemedel går till det de är avsedda för. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera kommunens *Anvisningar gällande korruption, jäv och bisyssla* till att även omfatta föreningsbidrag.

Ansvarsfull ekonomi

En långsiktigt hållbar ekonomi är avgörande för att Järfälla över tid ska klara av att tillhandahålla den högkvalitativa välfärd som järfällaborna förväntar sig. Det är tydligt att det finns en kultur av att inte ta ekonomiskt ansvar på vänstersidan i politiken. Järfälla har en snabbt stigande låneskuld och en planerad investeringstakt som är ohållbar. Den här utvecklingen behöver under de kommande åren vändas för att kommunen inte ska hamna på obestånd. Genom tuffa prioriteringar kan vi klara detta utan att göra neddragningar i välfärden, men det krävs förmåga och vilja.

För att kommunens ekonomi ska vara hållbar långsiktigt är det viktigt att vi jobbar aktivt med kostnadskontroll. Detta innefattar att kontinuerligt följa upp hur Järfällas kostnader ser ut i jämförelse med andra kommuner. När vi inte agerar mot avvikande höga kostnader riskerar vi kvaliteten i kärnverksamheten. Det är inte att förvalta järfällabornas skattemedel ansvarsfullt. I detta sammanhang är kommunala taxor och avgifter också viktigt. Alla skattebetalare ska inte behöva ta kostnaden för det som ska finansieras genom avgifter. Med anledning av detta är det viktigt att dessa är harmoniserade mot andra kommuner i Stockholmsregionen.

Den pågående lågkonjunkturen kräver att kommunen inte låser sig vid dyra och onödiga projekt. Ett exempel på detta är det planerade bygget av ett nytt kommunhus som sannolikt kommer att bli en mycket dyr affär. Det är ett projekt som borde avbrytas eller åtminstone pausas för att prioritera andra mer nödvändiga insatser, precis som vi gör i vår budget.

Vidare behöver vi ta ett helhetsgrepp kring kommunens fastigheter och lokaler, så att våra lokaler nyttjas effektivt. Järfälla kommun behöver bli bättre på att kontinuerligt följa upp detta. I dagsläget överhyr kommunen lokaler vilket innebär en subvention till dem som äger lokalen. Det här är en orimlig ordning som står i direkt konflikt med en ansvarsfull ekonomi.

Uppdrag

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag utreda samt ta fram förslag på hur vi säkerställer att Järfälla följer länssnittet när det gäller kommunala taxor och avgifter samt indexering av dessa, undantaget de taxor och avgifter som är självfinansierade.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en prioritering av planerade investeringar samt, utifrån detta, återkomma med förslag på vilka investeringar som bör pausas.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att omarbeta, och i det fall det behövs omförhandla, alla hyresavtal med hyra av externa lokaler där samtliga tider inte utnyttjas så att kommunen inte hyr tider i lokaler som inte utnyttjas.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att omgående avbryta det pågående arbetet med ett nytt kommunhus.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomlysa kommunens fastighetsbestånd med målet om att bättre anpassa utbudet efter kommunens behov. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast december 2024.
- ❖ Kommunstyrelsen och samtliga nämnder ges i uppdrag att göra en genomlysning av nyttjandegraden av lokaler och där det är möjligt att anpassa lokalutbudet i syfte att öka effektiviteten. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast december 2024.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera Ägardirektiven för Järfällahus AB i enlighet med Bilaga 2.

Kostnadseffektiv upphandling

En förklaring till varför Järfällas verksamheter ofta är dyrare än i jämförbara kommuner är våra höga kostnader för upphandling av varor och tjänster. Därför vill vi att kommunen arbetar aktivt med att få ned dessa. Detta går att göra genom att kontrollera våra kostnader mot andra kommuner, men även genom att kontinuerligt följa upp att de avtal vi sluter efterlevs.

Idag ställer Järfälla flertalet fördyrande särkrav. Ett exempel på detta är att kommunen har egna, högre, klimatmål än Sverige har nationellt. Detta kan uppfattas som något positivt, men oftast innebär det snarare högre kostnader än klimatnytta. Vi föreslår därför att Järfällas klimatmål anpassas till Sveriges nationella mål. På detta sätt kan vi sänka kostnader och avsätta mer resurser till verkningsfulla klimatåtgärder och kärnverksamhet.

Kommunens verksamheter ska alltid präglas av hög kvalitet och vi ska alltid säkerställa största möjliga kvalitet och nytta för järfällabornas pengar. Här ser vi att kvalitetsupphandling skulle kunna vara ett sätt att öka kvaliteten i de tjänster som erbjuds järfällaborna. Därför vill vi ge Kommunstyrelsen ett uppdrag att ta fram förslag på möjliga kommunala verksamheter som skulle kunna kvalitets- och funktionsupphandlas.

Uppdrag

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kravet på god, näringsrik och nyttig mat prioriteras framför särskilda certifieringar i samtliga förfrågningsunderlag för upphandling avseende inköp av livsmedel, i syfte att maten som serveras ska ätas, vara nyttig och klimatsmart.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera miljöplanen så att den överensstämmer med de nationella klimatmålen.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att införa ett inköpsstopp avseende icke verksamhetsrelaterade inköp under 2024.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på verksamheter att kvalitetsupphandla.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda möjligheterna att genomföra funktionsupphandlingar.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i årsredovisningen specificera kostnader för inköp, upphandling och investeringar relativt länssnittet i Stockholms län, redovisat per verksamhetsområde samt föreslå åtgärder där Järfällas kostnader är högre än länssnittet.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera bestämmelser kring inköp och upphandling i syfte att minimera antalet kommunala särkrav samt genomföra en allmän kostnadsöversyn avseende inköp, upphandling och avtalsefterlevnad.

En effektiv organisation med fokus på kvalitet

Vi ser behovet av att effektivisera kommunens organisation och arbetssätt. Detta handlar bland annat om att samla exempelvis kommunikations- och administrationsresurser på kommunstyrelseförvaltningen. Genom att göra detta frigör vi resurser som istället kan användas i kärnverksamheten för barn och äldre. Vidare handlar det även om att se över antalet nämnder, utskott och råd där politiken idag verkar. De är inte bara kostsamma utan bidrar också till ökad administration. Vi är övertygade om att vi kan minska dessa till antal och samtidigt höja kvaliteten i beslutsfattandet.

Uppdrag

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka samordningen av gemensamma funktioner inom kommunorganisationen i syfte att skapa en mer effektiv, ändamålsenlig och sammanhållen organisation. Uppdraget återrapporeras till kommunfullmäktige senast december 2025.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag för beslut i kommunfullmäktige om ett minskat antal nämnder, utskott och råd samt att anpassa förvaltningsorganisationen efter detta. Beslut och genomförande ska ske senast andra kvartalet 2024.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens styrdokument och policys i syfte att minska administration.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur utrustningen i Sportoteket kan flyttas från Kompetensnämnden till Kultur,- demokrati och fritidsnämnden.

Stoppa slöseriet

Järfälla ska vara en kommun där det inte slösas med skattepengar. Vänsterstyrets budget har tydliggjort kostnaderna för slöseri. Vi behöver ta krafttag för att prioritera det som ger kommuninvånarna mest nytta. För att göra detta behöver kommunen mer av krisinsikt och sluta spendera pengar på onödig verksamhet som istället hade kunnat gå till barn och äldre. Detta handlar om att sluta spendera miljonsummor på konferenser och konsultprojekt. Vidare behöver det göras en översyn av alla de nätverk som kommunen deltar i. Dessa kostar inte

bara i form av medlemsavgifter utan även i merarbete för personalen. Med Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna finansieras Järfälla kommun utifrån principen om krona för krona.

Uppdrag

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att införa konferensstopp samt stopp för studieresor och studiebesök utanför Stockholms län för kommunstyrelseförvaltningen under 2024. Detta ska även inkludera arrangemang för samtliga förtroendevalda samt evenemang där hyra för externa lokaler utgår.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att inga nya kostnader uppkommer till följd av arbetet med att ta fram en ny vision för Järfälla.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att se över vilka externa nätverk och organisationer som Järfälla kommun är med i samt ta fram förslag på vilka som ska lämnas i syfte att sänka kostnaderna.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en översyn av publika evenemang som kommunen anordnar och som inte är att anse som kärnverksamhet i syfte att sänka kostnaderna.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att avveckla civilsamverkansrådet.

Järfälla ska växa i en ansvarsfull takt

Att Järfälla växer och utvecklas är i grunden positivt men tillväxten behöver ske i en långsammare takt. Fokus behöver ligga på en mer blandad bebyggelse där också småhusbebyggelse tillåts ta plats. All byggnation ska planeras och utformas i enlighet med befintlig bebyggelsestruktur och karaktär och hänsyn ska alltid tas till våra uppskattade kulturmiljöområden. Att värna kommunens grönområden och närhet till vatten är särskilt viktigt och ska beaktas i kommunens utveckling.

En utbyggnad i långsammare tempo är också nödvändigt för att skapa ordning i kommunens finanser. Vi ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en omfattande risk- och sårbarhetsanalys avseende exploatering och nybyggnation inom kommunen. Analysen ska särskilt fokusera på konjunkturförändringar, förändrade markpriser samt olika

upplåtelseformer. Syftet är att skapa en grund för strategiska beslut och långsiktigt hållbar planering av kommunens tillväxt. Resultatet av analysen förväntas utgöra ett värdefullt underlag för framtida stadsutveckling.

Vi vill också utöka möjligheten att leva i Järfälla alla skeden i livet, och vill därför se en utökad småhusbebyggelse, exempelvis på Robothöjden. Detta skulle även bidra till ökad skattekraft, något som är mycket viktigt för att Järfälla även i framtiden ska kunna finansiera en välfärd med hög kvalitet.

Hela Järfälla ska vara säkert och välkomnande, därför vill vi se en strategi för att omvandla kommunens utsatta områden. Vi vill också öka tillgängligheten och kommunikationen mellan kommundelar, varför vi vill se en ökad mängd parkeringsplatser genom en revidering av parkeringsnormen.

Jakobsbergs centrum är en viktig knutpunkt för Järfälla. Dessvärre har centrumområdet försumrats och förslummats under många år. Jakobsbergs centrum behöver rustas upp och därför vill vi ta ett helhetsgrepp och utreda hur kommunen i samarbete med näringslivet kan lyfta Jakobsberg till att åter bli en attraktiv kommundel med gott serviceutbud. Det är viktigt att kommunen tar sitt samordningsansvar för att tillsammans med alla berörda aktörer i Jakobsbergs centrum skapa ett tryggt och trivsamt centrumområde där människor vill bo, leva och vistas under långt tid framöver. Det är endast i samverkan och nära dialog med de företagare som verkar i Jakobsbergs centrum som vi kan bygga framtidens Jakobsberg.

Uppdrag

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys avseende exploatering och nybyggnation med särskilt fokus på konjunkturförändringar, förändrade markpriser samt upplåtelseform.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på möjliga platser för småhusbebyggelse i kommunen, exempelvis på Robothöjden.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med samtliga förvaltningar och berörda kommunala bolag ta fram en strategi för att omvandla kommunens utsatta områden. Uppdraget ska återslagas till kommunfullmäktige senast juni 2024.

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda orsaker till den fallande skattekraften samt hur skattekraften i Järfälla kan förbättras.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag revidera kommunens parkeringsnorm, i syfte att öka antalet parkeringsplatser.

Arbete och företagande i Järfälla

Bidragsberoende och utanförskap går att bryta. Vi är övertygade om att alla kan och vill bidra till vår gemensamma välfärd. Vi går dock en farlig utveckling till mötes om arbetslinjen urholkas till följd av rödgrön bidragspolitik. Det riskerar att skapa splittring och otrygghet i samhället. Främst handlar det om att ge människor verktyg för att skapa sin egen framtid. En kombination av krav, förväntan och stöd ska vara vägledande i Järfällas arbete för integration och mot utanförskap. Arbete är nyckeln till att bli en del av samhället och att behärska det svenska språket är absolut nödvändigt. Det är en viktig signal till Järfällas unga att se föräldrar och andra vuxna gå upp på morgonen och gå till arbetet.

Samtidigt som varje människa ska erbjudas stöd vid behov så ska också förväntningar ställas på varje individ att göra sig anställningsbar. I denna budget skapar vi förutsättningar för fler riktiga jobb att växa fram i Järfälla. Genom ett nära samarbete med näringslivet vill vi möjliggöra fler arbetstillfällen och göra det första steget in på arbetsmarknaden lite enklare. Därför ges Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur kommunens arbetsmarknadsåtgärder kan effektiviseras.

Jobb och företagande är grunden för kommunens skatteintäkter och det är företagen som skapar välfärden. Att Järfälla ska ha ett livskraftigt företagande är en högt prioriterad fråga för oss. Under den föregående mandatperioden kan vi se tillbaka på flera år av stor framgång i arbetet med att förbättra företagsklimatet i kommunen och detta arbete behöver både fortsätta och utvecklas ytterligare. Vi kan dessvärre konstatera att denna positiva utveckling vänt det senaste året, då vi i Svenskt Näringslivs ranking föll 41 placeringar och återigen hamnade utanför topp 100 i Sverige. Denna utveckling är särskilt oroande när den största privata arbetsgivaren, SAAB, nu lämnar kommunen.

Under 2024 behöver vi ta ytterligare krafttag för att stärka näringslivsklimatet. Det handlar om att öka kommunens utåtriktade näringslivsarbete bland annat genom att möta Järfällas företagare där det passar dem bäst och det handlar också om att förbättra kommunens service och bemötande gentemot Järfällas företagare. Att minska kommunens byråkrati och skapa goda förutsättningar för enkel och pragmatisk dialog med kommunens handläggare och tjänstemän är helt nödvändigt för att förbättra företagsklimatet.

I ett läge då alltför många järfällabor inte har ett jobb att gå till så är Nyföretagarcentrums rådgivning och verksamhet särskilt viktig och bidrar till att fler järfällabor kan ta klivet att starta och driva företag samt skapa sig en egen försörjning. Därför avsätter vi resurser för att bland annat möjliggöra fler rådgivningssamtal.

Uppdrag

- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en kommunövergripande strategi samt åtgärder för att öka antalet järfällabor som är i egen försörjning. Denna strategi ska även innehålla förslag på hur kommunens arbetsmarknadsinsatser kan organiseras mest effektivt.
- ❖ Kommunstyrelsen ges i uppdrag öka rådgivningen kring nyföretagandet samt öka det utåtriktade näringslivsarbetet i syfte att skapa bättre förutsättningar för såväl befintliga företagare som att stärka nyföretagandet.

Budget

Kommunstyrelsen

i mkr

Övriga intäkter	121,5
Kostnader	382
Ingående kommunbidrag 2023	329,1
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	4,3
Förstärk arbete med trygghet och säkerhet	1
Ramväxlingar från nämnder till Kommunstyrelsen	4,1
Förstärkning ordningsvakter	2,5
Nyföretagarcentrum	0,2
Näringslivsarbete	1,3
Arbete mot antisemitism	0,5
Övriga förändringar	4,6
<i>Effektiviseringar</i>	
Översyn av politisk verksamhet och nätverk	-4,9
Extern marknadsföring och kommunikation	-3,6
Kurser och konferenser	-1,2
Upphandling och inköp, fördelas på berörda nämnder i senare skede	-15,6
Avbryt pågående arbete med nytt kommunhus, fördelas i senare skede	-5,2
Generellt besparingskrav i investeringsbudget, fördelas i senare skede	-5,6
Minska budget för utredningsmedel, konsulter och översiktsplan	-13,5
Statsbidragsökning migration	-1,2
Minskad efterfrågan i samhällsbyggnadsprocessen	-5,7
Politiska hållbarhetsmedel	-20
Övrigt	-8,5
Ytterligare generell effektivisering	-2,1
Summa förändringar 2024	-68,6
Utgående kommunbidrag 2024	260,5

A young girl with brown hair tied in a ponytail with a pink flower clip is sitting in a wooden chair in a classroom. She is wearing a white long-sleeved shirt and a pink skirt with black polka dots. Her right arm is raised high, pointing her index finger towards the front of the room. In the background, there is a blurred classroom setting with other students and a large screen displaying a colorful, abstract image. The text "BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN" is overlaid in the center of the image in a bold, white, sans-serif font with a blue outline.

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN

Barn- och Ungdomsnämnden

Framtiden börjar i klassrummet. Ju fler barn som lämnar skolan med fullständiga betyg och gymnasiebehörighet, desto färre barn riskerar att hamna i kriminalitet. I en orolig tid där vi ser allt fler unga i skolåldern dras in i gängbrottslighet är därför skolan det viktigaste verktyg kommunen har för att bryta utanförskapet och skapa livschanser.

Den förra mandatperioden påbörjade vi ett utvecklingsarbete i skolan med fokus på trygghet, studiero och kunskapsresultat och avsatte också utökade resurser för att möjliggöra detta. Vi ser att det arbetet har lett till förbättrade resultat i skolans trygghetsmätning och medarbetarundersökning samt ökande meritvärden. Men det finns mycket kvar att göra: Järfällas skolor ligger fortfarande efter flera av våra grannkommuner vad gäller både resurstilldelning och kunskapsresultat.

Därför gör vi i årets budget en rekordstor satsning om 76,5 mkr på höjd skolpeng vilket innebär en höjning med 5,1 %. Jämfört med vänsterstyrets nedskärningsbudget (48,7 mkr respektive 3,25 %) innebär det 27,8 mkr mer i skolpeng. Detta visar att ett tydligt fokus på kärnverksamheten skapar förutsättningar för en ansvarsfull skolpolitik. Denna satsning är också nödvändig för att undvika nedskärningar i verksamheten då skolan brottas med stora kostnadsökningar för bland annat löner och livsmedel.

Denna budget satsar också på elevhälsan som får utökade resurser med 4,6 mkr. Vi utreder en elevhälsogaranti, utökar tillgängligheten till skolpsykolog och skolkurator samt prioriterar arbetet mot problematisk skolfrånvaro. Det innebär också en utökad satsning i svenska språket för barn med tal- och språkstörningsproblematik genom en omprioritering av verksamheten inom Järfälla språkcentrum.

Förskolans roll för barns språk- och kunskapsutveckling är central. I förskolan lär sig barn det sociala samspelet, utvecklar sitt språk och stimuleras till lärande. Förskolan ska vara en plats med trygg omsorg som förbereder barnen för skolan. Förskolan har en särskilt viktig roll när det gäller att utveckla barnens språk, särskilt för barn med annat modersmål än svenska.

Därför inrättar vi en uppsökande verksamhet inriktat på familjer i utanförskap i syfte att få fler barn att delta i förskoleverksamheten.

Skolmaten är en viktig förutsättning för att barnen ska orka koncentrera sig under hela skoldagen. Måltidsverksamheten har idag ett stort antal särkrav och detaljregleringar att förhålla sig till, vilket riskerar att förhindra det som är allra viktigast: att maten äts. Genom att förenkla regelverket kan vi se till att fler barn äter maten samtidigt som den är fortsatt nyttig och klimatsmart.

Vänsterstyrets oförmåga att prioritera går tydligt ut över Järfällas barn och unga. Till skillnad från dem föreslår vi inga besparingar på varken musikklasserna eller projektet rörelse i skolan. Totalt avsätter vi 30 mkr mer än vänsterstyret till Barn- och ungdomsnämnden.

Uppdrag

- ❖ Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att tillsammans bedriva uppsökande verksamhet riktad mot familjer som befinner sig utanförskap i syfte att få fler barn att delta i förskoleverksamhet.
- ❖ Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att utreda samt ta fram förslag på hur en elevhälsogaranti skulle kunna utformas.
- ❖ Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att Järfälla språkcentrum ges i uppdrag att prioritera insatser i svenska språket för barn som har tal- och språkstörningsproblematik i syfte att öka kunskapsresultat och måloppfyllelse.
- ❖ Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att inom ramen för elevhälsoverksamheten prioritera arbetet mot problematisk skolfrånvaro i grundskolan samt utöka tillgängligheten till skolpsykolog och skolkurator.
- ❖ Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att utvärdera hur utbudet av förskole- och skolplatser bättre kan matchas mot behoven, samt vilka verksamhetsmässiga konsekvenser samt barnkonsekvenser olika åtgärder kan få. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.

Budget

Barn- och ungdomsnämnden	i mkr
Övriga intäkter	255,6
Kostnader	2284,2
Ingående kommunbidrag 2023	1887,8
<i>Redovisade förändringar</i>	
Stärkt skolpeng med 5,1 %	76,5
Volymförändringar	14,9
Tilläggsbelopp m.m.	13
Lokalkostnad egen regi	15,9
Lokalpeng externa	12,7
Ramväxling till kommunstyrelsen	-0,9
Satsning samverkan skola, socialtjänst, polis och fritids	1,2
Stärkt elevhälsa	4,6
Övriga förändringar	27,3
<i>Effektiviseringar</i>	
Avgiftshöjningar	-9,1
Effektiviseringar och andra minskningar	-15,3
Summa förändringar 2024	140,8
Utgående kommunbidrag 2024	2028,6

Uppräkning av barn- och elevpeng

Verksamhet	Peng 2023 i kr	%	Peng 2024 i kr
<i>Förskola 1-5 år</i>			
1-3 år, 1-30 tim/v	108,3	5,10%	113,8
1-3 år, 31-55 tim/v	135,4	5,10%	142,3
4-5 år, 1-30 tim/v	84,8	5,10%	89,1
4-5 år, 31-55 tim/v	108,0	5,10%	113,5
<i>Pedagogisk omsorg 1-5 år</i>			
1-3 år, 1-30 tim/v	116,1	5,10%	122,0
1-3 år, 31-55 tim/v	138,1	5,10%	145,1
4-5 år, 1-30 tim/v	92,9	5,10%	97,6
4-5 år, 31-55 tim/v	112,2	5,10%	117,9
<i>Fritidshem 6-9 år</i>			
Full närvarotid	36,4	5,10%	38,3
Reducerad närvarotid, barn till föräldralediga	19,6	5,10%	20,6
<i>Utbildning</i>			
Förskoleklass	55,6	5,10%	58,4
Åk 1-3	62,2	5,10%	65,4
Åk 4-5	62,2	5,10%	65,4
Åk 6	74,3	5,10%	78,1
Åk 7-9	79,5	5,10%	83,6
<i>Grundsärskola, egenregiverksamhet</i>	326,5	5,10%	343,1

Gemensam nämnd för familjerättsliga frågor

Gemensam nämnd för familjerättsliga frågor

Familjerättsnämnden	i mkr
Övriga intäkter	2,255
Kostnader	8,155
Ingående kommunbidrag 2023	5,9
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	0,1
Volymförändringar	0,1
<i>Effektiviseringar</i>	
Effektiviseringar och andra minskningar	-0,2
Summa förändringar 2024	0
Utgående kommunbidrag 2024	5,9

KOMPETENSNÄMNDEN

Kompetensnämnden

En gymnasieexamen är idag en förutsättning för att etablera sig på arbetsmarknaden. Därför är det särskilt viktigt att fler gymnasieelever uppnår yrkesexamen eller högskolebehörighet och går vidare mot högre utbildning. En av de viktigaste förutsättningarna för att ta gymnasieexamen är en trygg gymnasieskola med studiero och motiverande studiemiljö. Elever som lämnar gymnasieskolan utan att ha tagit examen har sämre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och riskerar därmed att hamna i utanförskap.

Det är därför viktigt att vi arbetar strategiskt med att förebygga studieavbrott och avhopp och i detta arbete spelar studie- och yrkesvägledning en central roll, både när det kommer till att i årskurs nio välja rätt gymnasieprogram men även för att motverka avhopp under pågående gymnasieutbildning. Studie- och yrkesvägledning är också minst lika angeläget när det kommer till unga vuxna som står utanför arbetsmarknaden eller som vill läsa upp sina betyg och ta en gymnasieexamen. Därför satsar vi särskilt på att studie- och yrkesvägledningen för unga vuxna bibehålls.

Möjligheten att starta och driva UF-företag inom ramen för Ung Företagsamhet är också en viktig del av utbildningen på Järfälla gymnasium. Det handlar om att främja entreprenörskap och innovationstänkande, vilket leder till att fler väljer att starta och driva företag efter att man har tagit examen. Entreprenörer skapar också arbetstillfällen och entreprenörskap kan vara en väg ut ur ett utanförskap. Därför vill vi skapa ökade möjligheter för fler järfällaungdomar att starta och driva företag som sommarjobb. Över 90 % av de som har provat på att starta och driva företag som sommarjobb uppger att det har ökat deras entreprenöriella förmåga och kunskap om företagande. Det menar vi bygger en bra grund för fler företag och verksamheter i Järfälla.

Kompetensnämndens andra uppdrag handlar om kommunala arbetsmarknadsåtgärder. Vi har länge ställt oss kritiska till dessa. Idag fungerar de allt för ofta som ett tillvägagångssätt för att göra individer berättigade till A-kassan. Även om det för kommunen är positivt att kostnaden för försörjningen hamnar hos staten istället för Järfälla är det orimligt ur ett samhällligt perspektiv. Vidare har arbetsmarknadsåtgärder använts på ett otillbörligt sätt som i praktiken

inneburit subventioner till företag. Sådana åtgärder bör begränsas i detta tuffa ekonomiska läge för att istället satsa på kärnverksamheten för barn och äldre.

Uppdrag

- ❖ Kompetensnämnden ges i uppdrag att öka satsningen på entreprenörskap för unga.

Budget

Kompetensnämnden	i mkr
Övriga intäkter	159
Kostnader	643,3
Ingående kommunbidrag 2023	492,1
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	1,2
Volymförändringar	-5,5
Programsammansättning	7
Programpeng ökar med 3,4%	12,7
Ramväxling till kommunstyrelsen	-0,8
Satsning samverkan skola, socialtjänst, polis och fritids	0,6
Satsning på entreprenörskap för unga under sommaren	1
Utökad samhällsorientering	1,2
Övriga förändringar	1,3
<i>Effektiviseringar</i>	
Välfärdsjobb m.m.	-14,1
Effektiviseringar och andra minskningar	-12,4
Summa förändringar 2024	-7,8
Utgående kommunbidrag 2024	484,3

KULTUR-, DEMOKRATI- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

Järfällas barn och unga behöver en meningsfull fritid. I Järfälla ska det finnas goda möjligheter för spontanidrott i alla åldrar för att stimulera motion som bidrar till ökad folkhälsa med utomhusmiljöer som skapar möten över generationsgränserna. Kommunens friluftsområden är värdefulla miljöer som ska underhållas och hållas tillgängliga för järfällaborna. Ett rikt och lokalt kultur- och föreningsliv bidrar till förbättrad folkhälsa, minskad ensamhet och ökad tillit till samhället. Det är också viktigt att alla barn och unga har tillgång till en aktiv fritid. För att förenkla för de med små ekonomiska marginaler vill vi flytta utrustningen i Sportoteket till Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden. Vi gör också en särskild satsning på idrott för funktionsnedsatta.

Föreningsliv och kulturella aktiviteter är viktiga också för seniorer. En aktiv och meningsfull fritid är hälsofrämjande för äldre och därför avsätter vi resurser för att stärka dessa insatser. En meningsfull fritid är viktig för att främja hälsa och motverka riskbeteende hos unga. Där kan föreningslivet och civilsamhället stärka självkänsla och göra viktiga insatser i samverkan med föräldrar och skola. Genom att vara delaktig i föreningslivet skapas erfarenheter, kontakter och kunskaper som är användbara hela livet.

Barn och ungas möjlighet att delta i idrott måste värnas. Fritidsverksamhet måste vara en fredad plats från mobbning och social utsatthet. Inte heller ska människors bakgrund påverka deras tillgång till idrott. Idrotten är ett fantastiskt verktyg för att ta sig ur utanförskap och samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid ska stärkas. Vi lägger resurser på att öka idrottsdeltagandet i utsatta områden. Detta blir ett bra komplement till det nationella fritidskort som regeringen kommer med under 2024.

Kultur och fritid är viktigt för att skapa ett attraktivt Järfälla. Därför är det också centralt att varje skattekrona går till att skapa ett så bra Järfälla som möjligt. En åtgärd för detta är att utöka meröppet i kommunens bibliotek. Det innebär ökad tillgång till våra bibliotek, men till en lägre kostnad. För att uppmuntra barn till läsning gör vi en särskild lässatsning. På detta sätt kommer fler barn tidigt stärka sina svenskkunskaper och uppleva läsglädje.

Vidare säkerställer vi också att de föreningsbidrag som delas ut följer gällande nationella föreskrifter. Kommunen ska öka uppföljningen och efterlevnaden av bidragskriterier. Det är viktigt att kommunens föreningsbidrag inte bidrar till att motverka centrala värden som demokrati och jämställdhet.

Uppdrag

- ❖ Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ges i uppdrag att säkerställa att de föreningsbidrag som utbetalas från kommunen är anpassade till de nya nationella föreskrifterna samt att de kommunala riktlinjerna vid behov revideras i enlighet med dessa.
- ❖ Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ges i uppdrag att öka uppföljning och att säkerställa efterlevnad av kriterierna för utbetalda föreningsbidrag i syfte att säkerställa att föreningarna som uppbär stöd från kommunen verkar för demokratiska värderingar och jämställdhet.
- ❖ Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ges i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder för att öka barns läsande.
- ❖ Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ges i uppdrag att genomföra ett arbete tillsammans med idrottsföreningarna mot mobbning och för ökad trygghet i idrotten.
- ❖ Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ges i uppdrag att tillsammans med föreningslivet arbeta för att öka deltagandet i idrottsföreningarnas verksamheter bland boende i utsatta områden.

Budget

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

i mkr

Övriga intäkter	19,9
Kostnader	264,4
Ingående kommunbidrag 2023	244,5
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	5,5
Projektering ny ishall	2,7
Ramväxling till kommunstyrelsen	-1,5
Satsning samverkan skola, socialtjänst, polis och fritids	1,2
Meröppet bibliotek	1
Sportoteket	0,5
Lässatsning: svenska för barn	1
Stärkt arbete för tryggt idrottande	0,5
Satsning för aktiva seniorer	0,5
Ökat idrottsdeltagande utsatta områden	0,7
Idrott för funktionsnedsatta	0,8
Uppföljning och efterlevnad av bidragskriterier	0,7
Övriga förändringar	16,7
<i>Effektiviseringar</i>	
Föreningsbidrag	-4,6
Folkets hus	-0,5
Järfällafestivalen	-0,5
Kultur	-5,2
Effektiviseringar och andra minskningar	-19,5
Summa förändringar 2024	0
Utgående kommunbidrag 2024	244,5

A photograph of a blue house with white trim and solar panels on the roof. The house has a gabled roof and several windows. The solar panels are dark blue and cover a significant portion of the roof area. The background is a clear blue sky.

MILJÖ- OCH BYGGLOVSNÄMNDEN

Miljö- och Bygglövsnämnden

Järfällabor och näringsliv ska uppleva myndighetsutövningen som tillgänglig, hjälpsam och effektiv. Lagar och regler ska efterföljas samtidigt som varje ärende ska behandlas med den sökandes behov i fokus. Det behöver exempelvis bli lättare att få sätta upp solceller även i de områden som omfattas av kommunens kulturmiljöplan. Därför är det viktigt att det beslut som kommunstyrelsen fattat om att revidera kulturplanen i syfte att tillåta solceller verkställs.

De samlade stölderna i dagligvaruhandeln uppgår till 4,5 miljarder kronor per år i Sverige och den vara som stjäls absolut mest är kött. Förutom att det orsakar handeln stora kostnader samt skapar sämre service och utbud för konsumenterna, är det också ett sätt för den grova kriminella brottsligheten att finansiera sin verksamhet. Stölderna är till stor del organiserade och välplanerade med syfte att sälja varorna vidare till på förhand identifierade köpare.

Vi gör en satsning på utökade livsmedelskontroller i syfte att förbättra spårbarheten och motverka oegentligheter inom livsmedelsbranschen. Att identifiera och stoppa förfälskade produkter samt bedrägerier inom branschen är viktigt för att säkerställa rättvis konkurrens. Kontrollerna kommer göra det möjligt att komma åt större mängder kött som saknar nödvändig dokumentation eller som inte kan styrkas att det har inhandlats på korrekt sätt. Det skulle vara ett viktigt led i att komma åt stulet kött, hälerimarknaden och därmed också köttstölderna.

Uppdrag

- ❖ Miljö- och bygglövsnämnden ges i uppdrag att utvidga livsmedelskontroller i syfte att förbättra spårbarheten i livsmedel samt motverka oegentligheter.

Budget

Miljö- och bygglovsnämnden

i mkr

Övriga intäkter	28,7
Kostnader	42,6
Ingående kommunbidrag 2023	13,6
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	1,8
Volymförändringar	0,1
Justering av taxor	-1,8
Ramväxling till kommunstyrelsen	-0,2
Utökad tillsyn	0,6
<i>Effektiviseringar</i>	
Effektiviseringar och andra minskningar	-0,2
Summa förändringar 2024	0,3
Utgående kommunbidrag 2024	13,9

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämnden

Alla medborgare förtjänar att leva i trygghet och med möjligheten att leva sitt liv precis så som man själv önskar och tillsammans med den man själv önskar. Alla ska kunna ett tryggt liv fritt från förtryck i såväl Järfälla som i Sverige. Därför är det högt prioriterat att vi tar fram en tydlig och konkret kommunövergripande handlingsplan för att motverka och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck som på grund av sin specifika natur också ska hanteras utifrån detta. Mot bakgrund av detta så vill vi också utreda behov och möjliga former för ett centrum mot hedersvåld och våld i nära relationer.

Dessvärre ser vi idag ett växande problem med våld i nära relationer där kvinnor är särskilt utsatta och mörkertalet när det gäller brottsanmälningar är stort. Vi vill därför ta fram en kommunövergripande handlingsplan för att motverka och förebygga våld i nära relationer. Vi satsar även på kvinno- och mansjourer och vi ger Socialnämnden i uppdrag att ta fram ett långvarigt samverkansavtal med kvinnojouren. Trygga, välfungerande familjer med sunda värderingar och en god moralisk grund är förutsättningar för ett tryggt samhälle. Därför kommer vi att sänka tröskeln för familjer att söka stöd och rådgivning i tidiga skeden genom att implementera ett kostnadsfritt första besök hos familjerådgivningen.

Vi ser också ett behov av att öka det uppsökande insatserna riktat mot familjer som befinner sig i utanförskap eller riskerar att hamna i utanförskap. Det är också ett sätt att få fler barn att delta i förskoleverksamhet för att kunna stärka kunskaperna i svenska språket. Genom att nå dessa familjer hoppas vi kunna öka tillgången till tidiga utbildningsmöjligheter och stärka vårt samhälle. För att vidare stärka samhällskontakten för dessa familjer så vill vi öka arbetet för att motarbeta desinformationskampanjer som rör lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

Samtidigt ökar vi ambitionerna för och avsätter resurser till kommunens avhopparverksamhet. Vi vill också bidra till att få in unga från utanförskap i samhället, varför vi avsätter resurser för samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid i Socialnämnden. För att värna skattebetalarnas pengar uppdaterar vi även riktlinjerna för föreningsbidrag till att följa de nya nationella föreskrifterna.

Uppdrag

- ❖ Socialnämnden ges i uppdrag att i samverkan med berörda förvaltningar ta fram en handlingsplan för att motverka våld i nära relationer och motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Handlingsplanen ska inbegripa en bredd av kommunens verksamheter. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
- ❖ Socialnämnden ges i uppdrag att med utgångspunkt i de insatser som kommunen idag handhar, utreda behovet av och möjliga former för ett centrum mot hedersvåld och våld i nära relationer. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
- ❖ Socialnämnden ges i uppdrag att säkerställa att de föreningsbidrag som utbetalas från kommunen är anpassade till de nya nationella riktlinjerna om samt att riktlinjerna vid behov revideras i enlighet med de nationella riktlinjerna.
- ❖ Socialnämnden ges i uppdrag att tillsammans bedriva uppsökande verksamhet riktad mot familjer som befinner sig utanförskap i syfte att få fler barn att delta i förskoleverksamhet.
- ❖ Socialnämnden ges i uppdrag att utöka arbetet för att motverka desinformationskampanjen som sprids angående Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.
- ❖ Socialnämnden ges i uppdrag implementera första besöket kostnadsfritt hos familjerådgivningen.
- ❖ Socialnämnden ges i uppdrag att i samverkan med kvinnojourerna ta fram ett förslag till flerårigt samverkansavtal avseende kvinnojurens öppna verksamhet där parternas expertis tas tillvara i gemensamma insatser och där långsiktig finansiering från kommunen ingår. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2025.

Budget

Socialnämnden	i mkr
Övriga intäkter	132
Kostnader	516,3
Ingående kommunbidrag 2023	376,8
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	5
Volymförändringar	11,1
Generellt bidrag till samhällsorientering för nyanlända	0,3
Satsning på förebyggande insatser	3,3
Ramväxling till kommunstyrelsen	-5,1
Satsning samverkan skola, socialtjänst, polis och fritids	1,2
Stärkt stöd till Kvinno- och mansjourer	0,8
Satsning på familjerådgivning	0,2
Stärkt föräldrastöd	0,5
Aktivt arbete mot desinformation mot svensk socialtjänst	1,2
Stärkt stöd till avhopparverksamhet	1,5
Övriga förändringar	5
<i>Effektiviseringar</i>	
Ändrade riktlinjer för försörjningsstöd	-1,5
Minska antalet konsulter barn o unga	-6
Effektiviseringar och andra minskningar	-10
Summa förändringar 2024	7,5
Utgående kommunbidrag 2024	384,3

The background is a blurred photograph of a construction site. In the foreground, a yellow hard hat is visible on the right side. The background shows a person in a dark jacket and a white hard hat, possibly working on a structure. The overall scene is out of focus, emphasizing the text overlay.

TEKNISKA NÄMNDEN

Tekniska nämnden

Järfälla ska vara tryggt och snyggt. I dag finns flertalet områden i kommunen som behöver lyftas för att förbättra tryggheten. Vi ser dessvärre idag klotter på många platser i kommuner och det medför stora kostnader för dem som drabbas. Järfälla kommun behöver öka insatserna med klottersanering för att bli den plats där alla trivs.

Det är nödvändigt att ha ett helhetsperspektiv när vi planerar nya områden eller förtätar i befintliga. Långsiktiga och hållbara trafiklösningar som möter allas behov är en viktig del i det arbetet. Att snabbt och effektivt kunna ta sig fram med bil är viktigt för många järfällabor, framför allt för att kunna få ihop livspusslet. För att det ska kunna vara möjligt så behövs fler parkeringsplatser i anslutning till våra bostadsområden, både befintliga men självklart också i våra nybyggnadsområden. Behovet av parkeringsplatser behöver tillgodose såväl boende som gäster, kunder och besökare. Det går att bygga bort trafikköer och flödet till och från E18 måste fungera i alla delar av kommunen. När barn och unga tar sig till och från skolan och fritidsaktiviteter måste det finnas trygga gång- och cykelvägar.

Vi vill undvika att dyra investeringar vid nyproduktion drabbar hela avfallskollektivet, det vill säga samtliga fastighetsägare. Därför bör avfallskollektivet och taxan differentieras, så att de investeringar som krävs vid nybyggnation av exempelvis en sopsug hanteras av avfallskollektivet inom anläggningens upptagningsområde.

Vi förstärker också resurserna för att förbättra vattenkvaliteten i Bällstaån i syfte att snabbare efterleva EUs vattendirektiv. Rena vattendrag förbättrar ekosystemen och höjer järfällabornas naturupplevelser. Samtidigt vill vi att kommunen ökar tempot när det gäller energieffektivisering i de kommunala fastigheterna. Vi gör därför en kraftfull miljösatning om 50 mkr med stor positiv klimatpåverkan och som också minskar kommunens höga el- och uppvärmningskostnader. På detta sätt visar vi att vi prioriterar miljösatningar med stor miljönytta i praktiken framför verkningslös symbolpolitik.

Uppdrag

- ❖ Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram förslag på hur differentiering av avfallskollektivet skulle kunna införas.
- ❖ Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram förslag på reviderade anslutningsavgifter för VA, i syfte att möjliggöra småhusbebyggelse.
- ❖ Tekniska nämnden ges i uppdrag öka arbetet med att förbättra vattenkvalitén i Bällstaån i syfte att snabbare efterleva EUs vattendirektiv.
- ❖ Tekniska nämnden ges i uppdrag förstärka arbetet med klottersanering.
- ❖ Tekniska nämnden ges i uppdrag att med de 50 mkr som avsätts i investeringsbudgeten öka takten av energieffektiviseringar i kommunens fastigheter.

Budget

Tekniska nämnden	i mkr
Övriga intäkter	1132,6
Kostnader	1471,5
Ingående kommunbidrag 2023	278,8
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	6,3
volymbidrag gata park	4,7
kapitaltjänst för 2023 gata park	15
internränta	33
Ökade medel om 23,2 mnkr till fastighetsverksamheten främst p.g.a. att högstkostnadsskydd för el inte ingår 2024 och inflationsuppräknings i externa hyresavtal.	23,2
Förstudiekostnader	2,2
Omklassning investering till drift	10
Återlämning från föregående år, förstudier och omklassning av investeringar	-17,4
Översyn av taxor och avgifter	-1,1
Ramväxlingar	7,4
Rena Bällstaån	2
Klottersanering	0,7
Fler övervakningskameror	0,6
<i>Effektiviseringar</i>	
Effektivisering och andra minskningar	-26,5
Summa förändringar 2024	60,1
Utgående kommunbidrag 2024	338,9

A close-up photograph of an elderly person's hands, showing deep wrinkles and a warm, brownish skin tone. The hands are clasped together in a gentle, supportive grip. The background is a soft, out-of-focus light beige color.

ÄLDRE- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Äldre- och Omsorgsnämnden

Järfälla ska vara en seniorvänlig kommun. Seniorer utgör en viktig del av samhället och alla ska kunna skapa en meningsfull vardag och leva ett aktivt liv, oavsett ålder. Hög kvalitet i äldreomsorgen är viktigt och där ska Järfälla ligga i framkant. Äldreomsorgen är prioriterad för oss och därför tilldelar vi mer pengar för detta än vänsterstyret. Järfällas seniorer ska kunna lita på att hjälp och stöd ges när behov uppstår. Omsorgen ska genomgående präglas av valfrihet och det ska finnas plats på äldreboende när behov uppstår.

De som arbetar i omsorgen i Järfälla vara kunniga och tala god svenska, varför vi nu satsar på utbildningar i svenska språket och undersköterskeutbildningar i syfte att öka kvaliteten i omsorgen. Detta är en viktig del i kompetensutvecklingen i kommunen och en förutsättning för att Järfälla skall kunna rekrytera personal till omsorgen.

Samhället måste alltid finnas där för dem som behöver det mest. Vi satsar på fler aktiviteter så att personer med funktionsnedsättning har rätt att få utvecklas med trygghet och delaktighet. Vård- och omsorgsboenden ska alltid präglas av valfrihet och kvalitet. Om de utformas rätt från början så minskar behovet av senare individuella anpassningar.

Kontinuitet är en stor del i trygghet, särskilt inom omsorg och hemtjänst. Därför behöver den som har hemtjänst och släpper in en främmande person i sitt hem så hög kontinuitet som möjligt. Målsättningen ska vara att antalet olika personer som besöker hemtjänsttagaren ska vara så få som möjligt, för att öka tryggheten och minska eventuell smittorisk.

Inom omsorgen så behöver varje skattekrona användas på ett så effektivt sätt som möjligt. Därför ger vi nu i uppdrag till Äldre- och omsorgsnämnden att upphandla Linden och Lönnens äldreboenden senast den 20 juni 2024. Vi vill också se över sättet vi bygger vård- och omsorgsboenden på så att Järfällas äldre får en så kvalitativ och effektiv omsorg som möjligt.

Ofrivillig ensamhet bland äldre ska både motverkas och förebyggas. Det gör vi genom en satsning på att motverka äldres ensamhet. Genom en satsning på fysisk aktivitet och träffar i öppen verksamhet, exempelvis helgöppet på seniorträffar, skapar vi goda förutsättningar för aktiva seniorer. Vi gör även en satsning på ytterligare aktiviteter på äldreboenden.

Uppdrag

- ❖ Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda samt ta fram åtgärdsförslag kring hur kontinuitet inom hemtjänsten skulle kunna utvecklas.
- ❖ Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att upphandla Lindens och Lönnens äldreboenden senast den 30 juni 2024.
- ❖ Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag i samverkan med ideella föreningar att ta fram åtgärder för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre.
- ❖ Äldre- och omsorgsnämnden får i uppdrag att revidera befintlig modell för byggnation av vård- och omsorgsboenden. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast december 2024.

Budget

Äldre- och omsorgsnämnden

i mkr

Övriga intäkter	149,4
Kostnader	1532,9
Ingående kommunbidrag 2023	1300,8
<i>Redovisade förändringar</i>	
Pris och lön	40,2
Volymförändringar äldreomsorg	6,4
Volymförändringar funktionshinder	-3
Utrangeringar och förstudier	5,3
Statsbidrag går över till generellt	43
Taxor o avgifter, höjd egenavgift till 200 kr i hemtjänst	-5
Ramväxling till kommunstyrelsen	-2,2
Stärkt stöd till öppen verksamhet	3
Aktivitet på boenden för seniorer	2
Förebygg ofrivillig ensamhet hos äldre personer	1,5
Funktionshinder aktivitet	2
Utbildningsmedel för språk och kompetenshöjning	7
Satsning på kontinuitet i hemtjänsten	3
Övriga förändringar	27,8
<i>Effektiviseringar</i>	
Statsbidrag går över till generellt	-21
Linden och Lönner	-5,2
Rätt till heltidsanställning i hemtjänst pausas	-7,2
Flexibla bemanning	-2
Översyn externa placeringar Lss/Sol	-2
Utvecklad strukturell samverkan med externa aktörer	-1,5
Minskade konsultkostnader	-4
Effektiviseringar och andra minskningar	-5,4
Summa förändringar 2024	82,7
Utgående kommunbidrag 2024	1383,5

An aerial photograph of a coastal town, Bilagor, showing a mix of residential buildings, roads, and green spaces. The town is situated near a large body of water, with a prominent road running through the center. The image is slightly blurred, giving it a soft, artistic feel.

BILAGOR

Bilagor

1. Revidering av Allmänna Lokala Ordningsföreskrifter för Järfälla kommun

12 § ändras enligt följande:

12 § Polismyndighetens tillstånd krävs för aktiv och/eller passiv insamling av pengar om insamlingen inte utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning. Detta ska gälla i samtliga centrumområden och på samtliga handelsplatser i Järfälla kommun.

Polismyndighetens tillstånd krävs även när insamlingen sker i samband med framförande av gatumusik.

2. Ägardirektiv för Järfällahus AB

På Järfällabornas sida

Järfällahus AB är och behöver vara en viktig aktör för att säkerställa bolagets bostadsbestånd och värna hyresgästerna. Det är viktigt att de områden som Järfällahus AB förvaltar ska vara trygga, trivsamma och tillgängliga. Under de kommande åren står Järfällahus AB inför ett stort renoveringsåtagande och till detta stora ekonomiska utmaningar. Det är därför särskilt viktigt att bolaget hela tiden avväger och balanserar renoveringsbehovet mot hyresgästernas önskemål och kommunens bostadsförsörjningsansvar. Beslut måste fattas med utgångspunkt i vad som är värdehöjande och värdeskapande på såväl kort som lång sikt.

Vi ser också att Järfällahus AB och ägaren Järfälla kommun behöver en nära och ömsesidig samverkan inom flera områden för att uppnå ökad trygghet, trivsel och inte minst ekonomiskt ansvarstagande. Utöver befintliga samverkansformer så finns det även utrymme för nya där så är lämpligt. Samtidigt är det viktigt att Järfällahus AB fortsatt verkar enligt affärsmässiga principer och att styrelsen har att utforma såväl organisation som kontroll över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses.

1. Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Bolaget är ett organ för kommunens verksamhet inom bostadsförsörjningens område och därför underordnat Järfälla kommun. Kommunfullmäktige har det yttersta ägaransvaret för bolaget. Fullmäktige har med anledning av bestämmelserna i kommunallagen särskilda skyldigheter avseende bolaget. Bolaget står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen (med stöd av delegation) utfärdade direktiv.

Bolaget ska i samverkan med kommunen delta med sina kompetenser i arbetet med trygghet och hållbarhet som samordnas av kommunstyrelsen och som bedrivs i samverkan med samtliga förvaltningar och andra aktörer.

Förutom genom lag och förordning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom;

1) Bolagsordning

2) Ägardirektiv

3) Bolaget ska följa kommunfullmäktiges övergripande strategiska mål, ingångna avtal samt styrdokument och handlingsplaner där detta är tillämpligt.

2. Ändamålet med bolagets verksamhet

Ändamålet med verksamheten är att främja bostadsförsörjningen i Järfälla kommun. Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip spela en aktiv roll i kommunens tillväxt och framväxten av nya bostäder i Järfälla kommun. Bolaget ska agera långsiktigt i samverkan med kommunen och bidra till en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling i Järfälla.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Järfälla kommun.

2.1 Uppdrag

Bolaget ska:

Stadsutveckling

- Ta ett aktivt samhällsansvar i samverkan med kommunen genom att vara en aktör i stadsdelsutvecklingsarbete och skapa trygghet och verka för social hållbarhet
- Prioritera renovering utifrån plan.
- Vara en ansvarsfull aktör på bostadsmarknaden och aktivt medverka i utvecklingen av Järfälla kommun.
- Bolaget ska aktivt verka för ombildningar från hyresrätt till bostadsrätt eller äganderätt inom hela beståndet med särskilt fokus på områdena Sångvägen, Termovägen och på Söderhöjden.
- Bolaget ska utreda möjligheten att avyttra delar av beståndet i syfte att stärka bolagets ekonomi och därmed öka renoveringstakten.
- Bolaget ska avyttra samtliga byggrätter.

- Mot bakgrund av det omfattande renoveringsåtagandet i bostadsbeståndet så ska ingen nyproduktion eller förvärv påbörjas till dess renoveringsskulden är återhämtad.

Bolaget och ekonomi

- Ha en ekonomisk ställning som möjliggör utveckling och investeringar utan ägartillskott.
- Bolagets målsättning ska vara att klara sig utan borgensåtaganden från kommunen.
- Verka för värdeskapande samarbeten inom kommunkoncernen
- Genomföra renoveringar som leder till ökat marknadsvärde och hyresintäkter för bolaget samt säkerställer hyresgästernas rätt till ändamålsenliga bostäder.

Trygghet

- Utredda möjligheterna att ge personer utsatta för våld i nära relationer förtur i bolagets bostadskö och verka för att inrätta ett gemensamt förturssystem (norrortskommuner) i allmännyttan för att möjliggöra byten mellan kommunerna
- I samverkan med kommunen och andra berörda aktörer genomföra en omfattande genomgång av trygghetsåtgärder i beståndet för att säkerställa tryggheten i boendet och i närmiljön
- Bolaget ska bidra med resurser utifrån sin kompetens och sina ansvarsområden, för att nå det övergripande och gemensamma målet att öka tryggheten i kommunen
- Aktivt arbeta för att motverka och upptäcka olovlig andrahandsuthyrning, trångboddhet och välfärdsbrott.

Social hållbarhet

- Aktivt arbeta med att erbjuda goda inom- och utomhusmiljöer i sitt fastighetsbestånd
- Hålla sig väl informerade om kommunens situation avseende bostadsbehov och sociala utmaningar och fatta relevanta och lämpliga beslut utifrån detta
- Vara ett föredöme som samhällsägt företag när det gäller socialt ansvarstagande. Gällande de sociala kontrakten är det viktigt med en geografisk spridning i kommunen.

- Arbeta aktivt för ökad integration, minskad segregation, minskat bidragsberoende och god tillgänglighet. Detta ska ske i dialog och nära samverkan med ansvariga i kommunen.

Miljö och klimat

- Bolaget ska arbeta med resurseffektivisering, i synnerhet energieffektivisering i hela beståndet.
- I samverkan med kommunen aktivt verka för stärkt miljöarbete och för grön omställning i syfte att uppnå minskade CO2-utsläpp.

Samverkan

Bolaget ska också medverka i den kommunala planeringen genom att i pågående gemensamma projekt tillföra erforderlig kompetens och resurser för att kunna svara upp och aktivt driva arbetet framåt i enlighet med projektets mål och tidplan.

Bolaget ska i samverkan med kommunen aktivt arbeta med att omklassificera våra utsatta områden till trygga boendemiljöer. Arbetet är gemensamt för hela Järfälla kommun där alla förvaltningar och bolag samverkar utifrån sina respektive ansvar, kompetenser och förutsättningar. Arbetet samordnas av kommunstyrelsen.

3. Grundläggande principer för verksamheten

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten så att bolagets ändamål och mål tillgodoses. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Bolaget ska drivas enligt högt ställda affärsmässiga grunder med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga bostadsföretag enligt lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Avsteg från affärsmässiga grunder kan göras om en aktivitet eller insats bedöms ha stora positiva sociala effekter och konsekvenser för bolaget och/eller för Järfälla kommun.

Bolagets huvudsakliga uppgift är att över tid maximera avkastningen till Järfälla kommun samt tillhandahålla bostäder med hög boendekvalitet.

Bolaget har att följa kommunens styrande dokument som är beslutade av kommunfullmäktige, se bilaga.

4. Kommunens direktivrätt

Kommunfullmäktige beslutar om ägardirektiv för bolaget. Detsamma gäller ändringar i bolagsordningen.

Bolagets styrelse och VD ska följa beslutade direktiv i den mån de inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller förordning.

Ägarombud ska följa beslutade direktiv i den mån de inte står i strid med tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller förordning.

5. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ska i enlighet med kommunallagen utöva fortlöpande uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivs i hel- och delägda bolag. Kommunstyrelsen har därför rätt till den information från bolagen som kommunstyrelsen anser erforderlig för att kunna fullgöra sitt åliggande.

För fullgörandet av uppsiktsplikten sker en kontinuerlig avstämning med kommundirektören och ägaren, specifikt inför frågor som är av principiell betydelse eller av större vikt.

6. Ekonomiska mål

Järfälla kommun som ägare kräver av bolaget att det ska ha en god soliditet samt en marknadsmässig avkastning.

- Soliditeten ska inte understiga 20 % och bolaget ska sträva mot att den ej ska understiga 35 %
- Bolaget ska lämna en marknadsmässig avkastning som beslutas av kommunfullmäktige.

Till kommunen ska bolaget, i enlighet med gällande lagstiftning, årligen lämna en utdelning på aktiekapitalet som med en procentenhet överstiger den genomsnittliga statslåneräntan under närmast föregående räkenskapsår. Utdelningen får inte överstiga hälften av det resultat som uppnåtts.

I den mån kommunen lämnar lån till eller tecknar borgen för bolaget, ska bolaget betala marknadsmässig avgift för att kompensera för de bättre villkor som åtaganden kan innebära. Sådan avgift är inte att anse som värdeöverföring.

Inom ramen för vad aktiebolagslagen och värdeöverföringsreglerna i lagen om all-männnyttiga kommunala bostadsaktiebolag stadgar ska, efter samråd med bolaget, värdeöverföringar från bolaget ske enligt kommunfullmäktiges beslut.

7. Kapitalförvaltning och koncernkonto

Den närmare regleringen av finansiering och kapitalförvaltningen ska ske genom en av bolagets styrelse beslutad finanspolicy, vilken i sin tur är anpassad till Järfälla kommuns finanspolicy.

Bolaget ska i sin finansiella hantering ingå i kommunens koncernkontosystem. Bolaget erhåller eller betalar ränta för sin del av saldot på kontot. Räntan sätts på marknadsmässiga villkor efter särskild överenskommelse med Järfälla kommun.

8. Underställningsplikt

Bolaget ska inhämta kommunfullmäktiges godkännande av frågor som är av principiell betydelse eller av större vikt. Det kan handla om exempelvis nyproduktion, nyförvärv, försäljning av fastigheter eller förändringar av arvoden i styrelsen.

Ärenden av denna beskaffenhet ska i god tid underställas kommunfullmäktige för ställningstagande och varje ärende ska prövas och värderas av bolagets styrelse innan ärendet går vidare till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om bolaget bedömer att tveksamhet finns, huruvida frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas.

9. Rapportering till ägaren

Budgeten och verksamhetsplanen inklusive långsiktig plan för kommande 10 år ska delges Järfälla kommun senast under december månad. För 2023 ska bolagsstyrelsen anta en sådan långsiktig strategisk plan i oktober och delge kommunen. Planen ska visa hur fastighetsbeståndet ska utvecklas hållbart de kommande 10 åren utifrån ägardirektivets intentioner. Den långsiktiga planen ska tas fram i samverkan med kommunstyrelseförvaltningen.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt följa bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska till kommunstyrelsen regelbundet redovisa bolagets ställning och resultat. Vid avvikelser ska det rapporteras vilka åtgärder som har vidtagits, eller som man planerar att vidta. Bolagets rapportering samordnas tidsmässigt med vad som gäller för kommunens verksamhet.

Bolaget ska årligen tillhandahålla Järfälla kommun det underlag som behövs för upprättande av kommunens årsredovisning enligt kommunallagen.

Det åligger bolaget att till kommunen snarast översända:

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) bolaget delårsrapporter och årsredovisningar
- d) revisionsberättelse
- e) granskningsrapport

Innehåller protokoll som ska översändas till kommunen uppgift av sådant slag, att bolaget inte är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns, får bolaget utesluta uppgiften. Av översänt material ska framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Bolagets styrelse ska årligen redovisa hur bolaget har följt de fastställda direktiven, samt hur bolaget har arbetat för de kommunala ändamålen och följande av styrande dokument.

Bolaget ska på begäran av kommunfullmäktiges presidium medverka vid av fullmäktige arrangerade frågestunder.

Handlingar inför kommande styrelsemöte skickas också till kommundirektören och redovisnings-/finanschef.

10. Samordnad revision

Järfälla kommuns revisorer ska ansvara för upphandling av revisor till bolaget. Denna upphandling utgör underlag för årsstämmans beslut om utseende av revisor. Revisorn bedömer och beräknar, i samråd med bolagets ledning, omfattningen av granskningen och omsätter denna i en revisionsbudget.

För samordning av bolagets och kommunens revision ska minst en lekmannarevisor i bolaget också vara förtroendevald revisor i kommunen. Sådan lekmannarevisor i bolaget ska genom

beslut på bolagsstämma lösas från sin tystnadsplikt rörande bolagets förhållanden gentemot övriga förtroendevalda revisorer i kommunen.

11. Lekmannarevisionens uppgifter

Bolagets lekmannarevisorer ska- utöver vad aktiebolagslagen föreskriver - pröva hur verksamheten bedrivits och utfallit mot bakgrund av det kommunala syftet med verksamheten och de kommunala verksamhetsmål som uppställts. I detta sammanhang ska följsamheten gentemot fastställd bolagsordning och antagna ägardirektiv prövas.

Lekmannarevisorn ska vid ordinarie bolagsstämma lämna en granskningsrapport.

12. Urval av styrande dokument som gäller för bolaget

Det finns ett antal styrdokument som Kommunfullmäktige har beslutat ska gälla samtliga nämnder och bolag. Varje nämnd och bolag har ett ansvar för att hålla sig uppdaterad om vilka dessa styrdokument är.

Nedan följer ett urval av styrdokument som gäller JHAB och som bolaget ska följa där det är tillämpligt:

- Kommunens styrmodell
- Mål och budget
- Miljöplan
- Tillgänglighet, delaktighet och jämlikhet i Järfälla. Strategi för funktionshinderfrågor
- Bostadsförsörjningsprogram
- Policy mot klotter
- Överenskommelse mellan Järfällahus AB och socialnämnden i Järfälla kommun gällande bostadsanvisning inom Järfällahus AB:s bostadsbestånd
- Finanspolicy
- Riktlinjer för markanvisningsavtal och exploateringsavtal

- Näringslivsstrategi
- Riktlinjer för dagvattenhantering
- Översiktsplan
- Elektrifieringsstrategi
- Handlingsplan för klimatneutralitet
- Klimat- och energiplan
- Riktlinjer för Intern kontroll
- Regler för arvoden och ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Järfälla kommun

3. Förändringar taxor Barn- och ungdomsnämnden

Taxor BUN i kr/år

	2023	2024	Effekt mkr
Fritidsklubb	1200	3000	2,5
Fritids föräldraledig vårdnadshavare	4800	13164	1,8
Förskola 3-åringar, övergång till maxtaxa	Inkomstbaserad taxa		4,8